

Sikeres szakmai egyeztetések a BIOEAST biogazdasági jövőjéről Bukarestben

Több mint 180 közép- és kelet-európai érdekelt szervezet és állami képviselőt gyűlt össze 2025. április 7. és 9. között Bukarestben, a Mezőgazdasági és Erdészeti Tudományos Akadémia falai között, hogy részt vegyen a BOOST4BIOEAST (B4B) projekt találkozáján és a BIOEAST kezdeményezés éves biogazdasági konferenciáján.

A rendezvény központi célja az volt, hogy előmozdítsa a régió biogazdaságának fejlődését, valamint elindítsa a BIOEAST-országok kutatási és innovációs prioritásainak megújítását célzó szakmai párbeszédet. A találkozó lehetőséget teremtett arra, hogy a résztvevők megosszák tapasztalataikat, és közösen határozzák meg a fenntartható és versenyképes biogazdaság kialakításához szükséges jövőbeli irányokat.

Az elmúlt tíz év során Közép- és Kelet-Európa tagállamai jelentős fejlődést értek el olyan kulcsfontosságú ágazatokban, mint az agrár-élelmiszeripar, az akvakultúra, az erdészet, a környezetvédelem és a vidéki térségek fejlesztése. E növekedést nagymértékben elősegítette az Európai Unió közös agrárpolitikájának (KAP) keretében biztosított

pénzügyi támogatás, amely hozzájárult a régió EU-n belüli kohéziójának erősítéséhez.

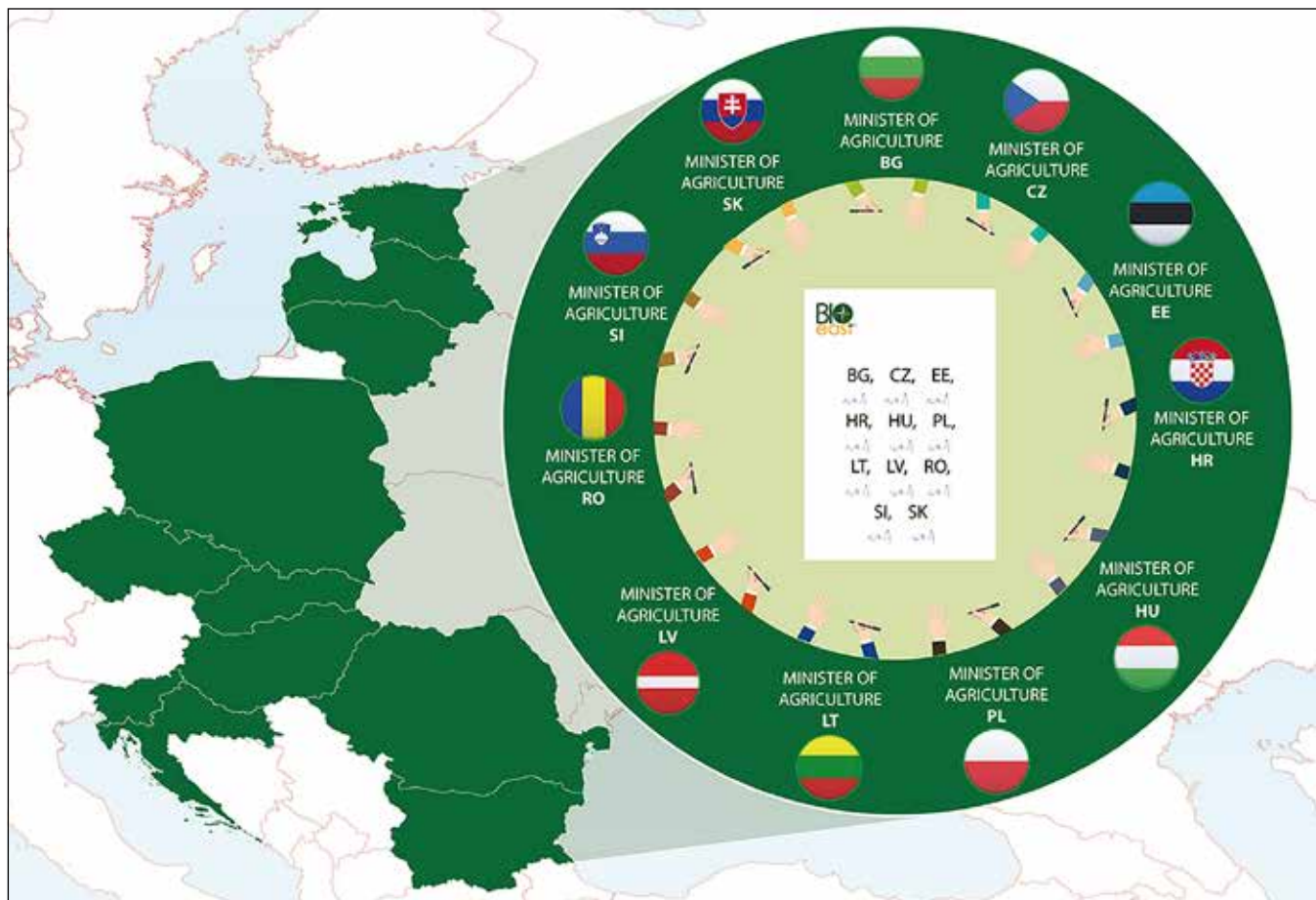
A fenntartható fejlődés további előmozdítása és a régió egységének megőrzése, valamint a hosszú távú versenyképesség és reziliencia fenntartásának érdekében a tagállamok egyre nagyobb figyelmet fordítanak a kutatásra, az innovációra, valamint a határokon átnyúló együttműködésekre, felismerve, hogy a tudásalapú megközelítés nélkülözhetetlen a biogazdaság sikerességéhez.

A BIOEAST kezdeményezés stratégiai válasz Közép- és Kelet-Európa fenntartható biogazdasági kihívásaira

A BIOEAST – a tudásalapú mezőgazdaságot, akvakultúrát és erdőgazdálko-

dást előmozdító regionális kezdeményezés, amely a fenntartható biogazdaság építését tűzte ki céljául – közép- és kelet-európai országok közös szakpolitikai törekvései eredményeként jött létre. A BIOEAST célja, hogy közös stratégiai kutatási és innovációs keretrendszer biztosítson a régió számára, támogatva a zöld átállást, a gazdasági kohéziót és a klímaváltozással szembeni alkalmazkodást.

A globális környezeti és gazdasági kihívásokra adott hatékony válaszok megkövetelik a makroregionális, országhatárokon átívelő megközelítést. A Közép- és Kelet-Európára jellemző biogeográfiai adottságok, az éghajlatváltozásból eredő sajátos kihívások, valamint a társadalmi és irányítási kihívások közös fellépést tesznek szükség-

gessé. A régió országainak kutatási és innovációs kapacitásait azonban jelentős eltérések jellemzik, elsősorban az Európai Kutatási Térséghez való hatékony illeszkedés terén.

A BIOEAST ezekre a kihívásokra igyekszik fenntartható megoldásokat kínálni, kiemelt figyelmet fordítva az EU-n belüli erősebb együttműködésre és a körforgásos gazdaság fenntarthatósági követelményeire. A kezdeményezés hét stratégiai alapelvet fogalmazott meg, melyek mentén konkrét lépéseket határoz meg a régió biogazdasági jövőképeinek megvalósítása érdekében. E célkitűzések elsősorban a meglévő különbségek áthidalását célozzák meg.

Erősödő politikai elkötelezettség és tervezési együttműködés a BIOEAST-országokban

A BIOEAST tagországok közös tervezési gyakorlatok szervezésével aktívan hozzájárulnak az Európai Kutatási Térség (EKT) megerősítéséhez. A régió hosszú távú kutatási és innovációs fejlődése szempontjából mérföldkőnek számító folyamat 2015-ben indult, azóta a közép- és kelet-európai országok rendszeresen kommunikálják és egyeztetik kutatási prioritásaikat politikai és szakértői szinteken egyaránt.

A kezdeményezés fenntartható működéséhez és hatékony megvalósításához elengedhetetlen az összes uniós tagállam és az Európai Bizottság folyamatos támogatása. A BIOEAST keretében elért eredmények számos kiemelkedő intézkedést és mérföldkövet foglalnak magukban, amelyek meghatározó szerepet játszanak a közös biogazdasági célok elérésében.

A BIOEAST története és alapítása

A BIOEAST kezdeményezés 2015-ben indult útjára mint egy átfogó regionális válasz a közép- és kelet-európai (KKE) országok biogazdasági fejlődésének elősegítésére. A cél egy közös, tudáslapú megközelítés kialakítása volt, amely a fenntartható biogazdaságok létrehozását célozta meg a régióban. A közép- és kelet-európai országok számára lehetőséget kínálva arra, hogy közös kutatási és innovációs platformot építsenek ki, elősegítve a makroregionális szintű fejlődést.

A BIOEAST kezdeményezés alapításakor Magyarország kulcsszerepet játszott a projekt elindításában és koordinálásában. Mint alapító ország, Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Romá-

nia, Bulgária, Horvátország, Lettország, Litvánia, Észtország mellett (Szlovénia, Észak-Macedónia, Szerbia, Albánia később csatlakozott), nemcsak a régió biogazdasági prioritásainak meghatározásában, hanem a program tervezési és végrehajtási gyakorlatának kialakításában is aktívan részt vett.

A BIOEAST Tematikus Munkacsoportjai

A BIOEAST kezdeményezésben számos tematikus munkacsoport (TWG) dolgozik a közép- és kelet-európai biogazdaság fenntartható fejlődésének előmozdításán, a kutatás és innováció ösztönzésén. A munkacsoportok célja, hogy elősegítsék a regionális együttműködést, és közös platformot biztosítsanak a tudásmegosztás, valamint a fenntartható megoldások elérésére.

Erdészeti Tematikus Munkacsoport

A BIOEAST makrorégió erdőgazdálkodással kapcsolatos kulcsfontosságú adatai biztató jövőt ígérnek. *Az erdővel borított területek az egyik legfontosabb földhasználati formát képviselik a régióban, a teljes terület mintegy 34%-át, azaz 37,8 millió hektárt tesznek ki. Ebből 30,1 millió hektár olyan erdő, amely figyelembe vehető a faanyagellátásban.*

Az erdőgazdálkodás nemcsak az iparágakat szolgálja ki, de a vidék élhetőségét, a háztartások és közösségek fennmaradását is segíti.

Az erdei biomassza iránti kereslet várhatóan továbbra is növekedni fog, összhangban a biogazdaság dinamikus fejlődésével. Elengedhetetlen, hogy innovatív és fenntartható módon használjuk természetes erőforrásainkat, és megtaláljuk azokat a megoldásokat, amelyek hosszú távon biztosítják a fenntarthatóságot.

Politikai szinten az EU stratégiai irányváltást tett a biogazdaság irányába, amely *a megújuló biomassza széles körű felhasználásán alapul. Az Európai Erdészeti Szektor (EFS) jelentős mértékben hozzájárulhat ezekhez a strukturális változásokhoz.*

A Horizon Europe program, különösen a *Spreading Excellence and Widening Participation* kezdeményezések, valamint a KAP adta lehetőségek, mint a *Farm and Forestry Carbon Initiative* és a *One-hectare Initiative*, alapot adnak ahhoz, hogy a gazdálkodók és az erdőgazdálkodók elismerést kapjanak a szén-dioxid csökkentéséért, tárolásáért vagy megkötéséért.

A BIOEAST közösség összegyűlt Bukarestben: első lépések a kutatás- és innovációs prioritások újragondolásában Közép- és Kelet-Európában

Bukarestben, az Agrár- és Erdészettudományi Akadémián rendezték meg 2025. április 7-10. között a *BOOST-4BIOEAST* projekt éves találkozóját és a *BIOEAST Bioökonómiai Konferenciát*. Az esemény célja a Kelet-Közép-Európa (KKE) régió kutatás- és innovációs (K&I) prioritásainak frissítése volt, különös figyelmet fordítva a fenntartható biogazdaság fejlesztésére.

A konferencián több mint 180 szakértő, kutató, döntéshozó és iparági szereplő vett részt, akik közösen dolgoztak a régió biogazdasága jövőbeli irányainak meghatározásán. A rendezvényt Mibály Zoltán József államtitkár, Viorel Morarescu, a Román Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium növénytermesztési ágazatért felelős igazgatója, Dumitru-Daniel Botanoiu, a miniszterelnöki hivatal államtanácsosa és Valeriu Tabara, az Agrár- és Erdészettudományi Akadémia elnöke nyitotta meg. A plenáris ülésen Kovács Barna, a BIOEAST kezdeményezés titkára hangsúlyozta az európai kutatási térség megerősítésének fontosságát a Kutatás és Innovációs Keretprogram ökoszisztéma-fejlesztésén keresztül.

A konferencia központi témája a *BIOEAST Stratégiai Kutatás- és Innovációs Menetrend* (SRIA) frissítése volt. A résztvevők áttekintették a 2022-es SRIA-t, és az új tudományos eredmények, technológiai fejlődés és politikai változások fényében javaslatokat tettek annak aktualizálására. A frissített SRIA célja, hogy összhangba hozza a KKE régió kutatási és innovációs prioritásait az EU új stratégiáival és politikai fejleményeivel, miközben figyelembe veszi a régió sajátos szükségleteit.

A konferencia során a résztvevők különös figyelmet fordítottak az agroökológiára, a fenntartható élelmiszerrendszerekre, az erdészeti értéklánckokra, a bioenergiára és az új értékesített anyagokra. A rendezvény lehetőséget biztosított az együttműködés erősítésére, valamint a BIOEAST HUB-ok és a Horizon Europe program bizottságának tagjaival való kapcsolattartásra.

A résztvevők közötti együttműködés és tudásmegosztás hozzájárul a fenntartható és innovatív biogazdasági megoldások kidolgozásához a régióban.

Csorba Mátyás erdészeti referens,

Agrárminisztérium

Illusztrációk: **BIOEAST**